

תשורה

משמחת נישואין

של

מנחם מענדל ובתיה ליבא שיחיו

פּלטיאל

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זכינו בנישואי צאצאינו החתן
התמים הרב מנחם מענדל שי' עב"ג הכלה המהוללה מרת בתיה ליבא תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידנו ומכירינו שבאו מקרוב ומרחוק
להשתתף בשמחתנו כדי לשמוח אתנו יחדיו, ולברך את הזוג יחדיו, ואותנו כולנו, בברכת
מזל טוב, וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

על יסוד הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע שחילק 'תשורה' מיוחדת בחתונת הרבי
והרבנית, מוגשת בזה תשורה מיוחדת, הכוללת צילום עלי הגהה על שיחת ש"פ חיי שרה,
מבה"ח כסלו, ז"ך מרחשון, ה'תשמ"ז (לה"ק).

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו, בתוך כלל אחינו בנ"י יחדיו, בברכות מאליפות
מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת שטערן

משפחת פלטיאל

ל' מנחם אב, א' דר"ח אלול ה'תשפ"ו

יוהנסבורג, דרום אפריקה

תשורה משמחת נישואין של מנחם מענדל ובתיה ליבא פלטיאל

בס"ד. משיחות ש"פ חיי שרה. מכה"ח כסלו. ז"ך מרחשון. ה'תשמ"ז.

א. יום השבת הוא "משפיע" וגם "מקבל". "משפיע" — שממנו מתברכים כל ימי השבוע שלאחריו, כמאמר הוהר"ז "מיני" (מיום השבת) מתברכין כולו יומין; ו"מקבל" — השלימות דשבת נעשית ע"י העבודה והטירחא דימי השבוע שלפניו — "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת", ויתירה מזו — שהוא גם מקבל ומתברך מיום השבת שלפניו, כי זה ששבת "מיני" מתברכין כולו יומין — הכוונה היא לכל שבעת הימים הבאים לאחריו (כולל יום השבת).¹

ובשבת זה — מעלה מיוחדת בשני הענינים:

שבת זה הוא שבת מברכים החדש. כלומר, שהוא מברך ומשפיע לא רק לשבעת הימים שלאחריו אלא גם לכל ימי החדש — שלושים יום². ולא עוד, אלא שהוא שבת מברכים חודש כסלו — חודש השלישי לתשרי שיש בו מעלה גם לגבי חודש השלישי מניסן (סיון).³

וגם השבת שממנו מתברך שבת זה הוא יום סגולה (שלכן, גם הכרכה שנמשכת מיני' לכולהו יומין שלאחריו היא ברכה נעלית ביותר) — יום ההולדת דאדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, שאז — "מולד נובר"⁴, עליו והוספה בכל עניניו של בעל יום ההולדת (ועד ב"מול" שלו שלמעלה). ובאופן של התגברות.

ב. והנה מכיון שכל המאורעות (שבעולם, ועאכ"כ הענינים הקשורים בתומ"צ) הם כהשגחה פרטית⁵ — הרי מוכן, שבאשר שני ענינים מיוחדים חלים באותו יום⁶ — וכמו שבת זה, שהוא מחברך מיום ההולדת דאדמו"ר נ"ע, ושהוא מברך את כל ימי חודש כסלו — זה מורה, שיש קשר בין שני הענינים.

הביאור בזה: הנקודה החשובה בחודש כסלו היא חנוכה. דמעלה נרות חנוכה על נרות המקדש הוא שירות חנוכה (דוקא) "אין בטלוי לעולם"⁷. היינו, שהאור הנרות חנוכה הוא אור נעלה ביותר, עצמות אור א"ס שלמעלה מהשתלשלות⁸, שלגבי ית' — גם⁹ חושך לא יחשיך ממך¹⁰.

וזהו גם השייכות לגאולה העתידה (כידוע¹¹), דשמונה נרות חנוכה הם דוגמת כינור ר'מות המשיח של שמונה נימין¹² — כי הגילוי יהיה בגאולה העתידה הוא גילוי בלתי מוגבל שאין שייך שג"ה העלם לגבי, גאולה שאין שייך שג"ה אחר גלות¹³.

וענין זה (כמו כל הענינים דלע"ל) נעשה ע"י מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות¹⁴. ע"י הלימוד וההפצה הפנימית החדשה שאין עלי' העלמות והסתרים¹⁵ — שמעוררת את פנימיות הנשמה, בחי' איתן שבנשמה, איתן מלשון חזק וקשה, שכל הרוחות שבעולם לא יזיזו אותו ממקומו¹⁶ — ע"י שמעוררים וממשיכים עצמות האור שאין שייך שג"ה העלם לגבי.

ג. וזהו הקשר דשני הענינים שבשבת זה (שבת מברכים כסלו עם יום ההולדת דאדמו"ר נ"ע):

מענינו העיקריים של אדנ"ע הוא שייסד את ישיבת תומכי תמימים שמטרתה היא, כמו שביאר בשיחתו הידועה¹⁷, בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד"¹⁸, שהלמדי הישיבה יהיו ה"חיוילים" של "בית דוד", שתפקידם הוא ללחום עם אלו "אשר חרפו עקבות משיח"¹⁹. ובהמשך הדברים הוא מבאר²⁰, שאופן המלחמה הוא "לא בחיל ולא בכח"²¹, חיל וכן הם מוסר ותוכחה, "כי אם ברוחי"²² — לימוד והפצת פנימיות התורה.

(1) להעיר מסדירי (עם דא"ח) שער הת"ח (ע"ה ג' ואילך), שכל ענין שבעולם הוא "משפיע" וגם "מקבל".

(2) ח"ב ס"ג, כ. פה, א.

(3) ע"ה ג' סע"א.

(4) ראה לקו"ש ח"ב ע' 592 הע' 9. ובארכה — שיחת ש"פ בא' ישי"פ יתרו תשד"מ.

(5) כי כסלו דשנה זו הוא מלא.

(6) ראה לקו"ש ליי"צ אגרות ע' דה, וע' ק"ש.

(7) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובק"ה"ע שם. וראה לקו"ש ח"ה ע' 86 ושי"נ.

(8) ראה בארכה כשי"ט (הוצאת קה"ח) סקו"ש ואילך. ושי"נ.

(9) להעיר ממ"ש "הילכו שנים יחריו בלתי אם נועדו" (עמוד ג, ג).

(10) רמב"ן ר"ס בהעלותך.

(11) ראה חו"א מקץ לד, א. מא, א.

(12) לשון הכתוב — תהלים קל"ט, יב.

(13) סה"ס חר"ט ע' יא, ובכ"מ.

(14) ערכין יג, ב.

(15) ראה מבולתא בשלח טו, א. הובא בחור"ה ת"נ ונאמר — פסחים קטו, ב. ועוד.

(16) תנא רפלי".

(17) ראה אגה"ק סכ"ו, קונטרס עה"ח פ"ג ואילך. ובכ"מ.

(18) ראה סה"מ השי"ג ע' 74. קונטרס לימוד החסידות פ"ג. וראה שיחת שמת"ח חו"ס א' דבעל יום ההולדת (לקו"ד ח"ד חשפט, כ, סה"ש חש"ב ע' 144) שזהו ענינם של היוצאים למלחמת בית דוד.

(19) נדפסה בלקו"ד שם חשפט, ב ואילך. סה"ש שם ס"ע 141 ואילך.

(20) שבת נו, א. כתובות ט, רע"ב.

(21) תהלים פט, וב.

(22) לקו"ד שם חשפט, סע"ב ואילך. סה"ש שם ע' 143.

(23) זכריה ד, ו.

וזהו הקשר דשני ענינים הנ"ל: כיום ההולדת של מייסד הישיבה, ישנה נתינת כח מיוחדת לכל תלמידיו ותלמידיו להוסיף (ובאופן ההתנהגות, מזל טוב) במילוי תפקידם, להאיר את העולם. וע"ז נפעל הענין דכסלו - גאולה שאין אחרי גלות ("אין בטלין").

ד. ויש להוסיף, שהקשר דשבת מכריזם כסלו (כשחל בכ"ז מרחשון) עם כ"ף מרחשון, יום ההולדת דאדמו"ר נ"ע - מודגשת עוד יותר בשנה זו: מזמורי התהלים השייכים ליום ההולדת כשנה 22 הם: מזמור קכ"ו - הסיום והחזרת דשנה שעברה, ומזמור קכ"ז - המזמור דשנה זו שהתחיל ביום ההולדת. והרי כשיעור תהלים דיום הכ"ז כחודש (כפי תקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר) - שני מזמורים אלו

ונקודה נוספת, בתוכנם של המזמורים הרי"ע הגאולה - קשר ישיר עם תפקידם של תלמידיו בעל יום ההולדת "חיילי בית דוד", כנ"ל בארוכה.

ה. והנה שני מזמורים אלו, עם היות שבשניהם מדובר בענין הגאולה, אעפ"כ יש חילוק ביניהם:

התחלת מזמור קכ"ו הוא "בשוב ה' את שיבת ציון" - קיבוץ גלויות; והתחלת מזמור קכ"ז הוא "ה' גוי יבנה בית" - בנין בית המקדש.

נסדר המזמורים (שגם סדר בתורה הוא תורה והוראה 22) - קיבוץ גלויות לפני בנין ביהמ"ק / הוא בהתאם לדעת המדרש 23 שאין ירושלים נבנית עד שיתכנסו הגלויות 23 ואף שבנוגע להלכה יש פס"ד ברור דהרמב"ם 24 ופ"ד נושא כליו 25 "ובנה מקדש במקומו (ואח"כ) וקבץ נדחי ישראל" - אעפ"כ בנוגע ל"מעשינו ועבודתינו" עכשיו ברוחניות (שע"ז נעשים הענינים בגשמיות, כנ"ל) יש ללמוד הוראה משתי הדיעות 25. והביאור כזה:

ענין בית המקדש הוא - (שגם) דברים הגשמיים (בדוגמת י"ג וט"ו דברים 26 שמהם נעשה המשכן 27) נעשים מקדש לו ית:

זהו טעם הדעה "שאינן ירושלים נבנית עד שיתכנסו הגלויות" - שבתחילה תהי' יציאת ישראל מהגלות, ורק לאחר ז' יהי' ענין נעלה יותר - שגם דברים הגשמיים ייעשו דירה לו ית:

ועד"ז הוא כמעשינו ועבודתנו עכשיו, דלדיעה זו - תחילת העבודה היא לאסוף ולקבץ את הניצוצי חלקי אור הנפש שנתפזרו "במקומות רבים ורים ורחוקים מאד" 28, ורק לאחר ז' - ביכולת לפעול ביריד וזיכרון כהעולם שמחוצה לו אלוהים 29 (אף שהיא עצמה לא נמכר בחכמים - אי אפשר לו לדעתה זו לבדד ולזכור את העולם שמחוצה לו 29).

וזהו ההוראה מהדעה שבנין ביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות - דהגם שהסדר בכלל הוא "קשטו עצמך ואח"כ קשטו אחרים" 30, אעפ"כ יש לפעמים מצב מיוחד, שהעבודה דבנין ביהמ"ק באה לפני העבודה דקיבוץ גלויות. וכאשר בא לידו (בהשגחה פרטית) איזה ענין שצריך תיקון - הרי זה גופא שבוה הוכחה שעלינו לפעול בזה (אף שהוא עצמו לא נתברר עדיין) 31.

ופעולה זו לבירור וזיכרון העולם שמחוצה לו (בנין ביהמ"ק), ממשכת נתינת כח נוסף 32 בעבודתו עם עצמו (קיבוץ גלויות).

ו. ויש להוסיף, דכמו שבנוגע לענינים (דבנין ביהמ"ק וקיבוץ גלויות) כפשוטם כבר נסקרה דעת שבנין ביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות - עד"ז הוא גם בנוגע למעשינו ועבודתנו שבדורנו זה, כדבר נוסף הנ"ל ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שהעבודה דבנין ביהמ"ק קודמת להעבודה דקיבוץ גלויות.

כלומר, שבדורנו זה, הנהגה הנ"ל (לפעול בעולם מבלי לחכות עד שיבחר

(22) ראה לקו"ש ח"ה ע' 103 ואילך. ח"כ ע' 400 ואילך. ויש"נ (22*) ראה שליה חלק תושבעים, כלל לשונות בתחלתו (חב. ב). לקיד ח"א ח.א. ח"ד חשמו.

א. (23) תנחומא נח יא (בסופו). וראה ע"י שם - גירסת חלקוט (24) הלי מלכים ס"א. וראה גם שם ברוש הפרק "יבונה המקדש (ואח"כ) וקבץ נדחי ישראל".

וראה בארוכה אנ"ק דבעל יום ההולדת ח"א ע' שט ואילך (25) מדלא השינו עליו, כידוע בכללי גוי' הרמב"ם (25*) ראה לקו"ש חכ"א ע' 153. ויש"נ.

(26) ראה לקו"ש חכ"א ע' 153. ויש"נ. (27) ומכ"ש המקדש שנבנה דומם (ראה מבצע ד"ס דנח. לקו"ש ס"פ ברכה. ובכ"מ).

(28) לשון אדמו"ר האמצעי בשע"ת בתחלתו. (29) וע"ד המבואר בלקו"ש צו (ח. יע"א) דלכן אסור לאכול קודם התפלה, לפי שהתפלה

הרי"ע כידור הניצוצות מהמאכל... ואין תעלה המאכל והוא עצמו עדיין מקושר למטה. (30) כ"מ קו, סע"ב ויש"נ.

(31) להעיר ממאח"ל (עירובין נד. א) חטוף ואכול חטוף ואשתי. וראה אנ"ק אדמו"ר

מהורש"ב נ"ע ח"א ע' רסו. מבוא לקונטרס ע' 22. (32) להעיר מתור"א בראשית בתחלתו, דע"י מעשה הצדקה "נעשים מוחו ולבו זכים אף

פעמים ככה".

23* (כ"ז) בנהלדקס קס"ג
(הכונה הכוללת צדקה וחסד)
ע"י אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
המבטא אלוהים ד"ר א"א אלוהים
ד"ר ויהי' אלוהים עליון
לאלוהים ואלוהים ית"ר
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים

ע"י אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים

כסלו ט"ה
דאסון (ד"ר)
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים
א"א אלוהים (ע"י חסדו) אלוהים

תשורה משמחת נישואין של מנחם מענדל ובתיה ליבא פלטיאל

אח עצמו בחכמית) היא לא רק מצב מסוים (כנ"ל ס"ה) כי אם שכן נפסקה
 חלכה בחבר ספר וסדר קצתו - אחרת אל יעזוב, מ"ן (ד' י"ח) ס"ח (ס"ה) ומה שכתבתי
 נפסקה באופן כמעשה בפועל, מעשה רכ"ב, ש"כ מ"ח אדמו"ר שלח
 שלוחים למקומות רחוקים, רחוקים גם ברוחניות, מבלי לחכות עד שיוכנסת
 עצמם בחכמית, והנהגה זו הייתה לא באופן יוצא מהכלל, אלא כסדר ראשון
 (בפועל)

ז. אלא שאעפ"כ, מובן, שגם בדורנו זה, לאחרי שנפסקה הלכה ע"י נשיא הדור שהעבודה דבין ביהמ"ק קודמת להעבודה דבין גלויות, יש ללמוד הוראה גם מהדיעה דקיבוץ גלויות קודם לבנין ביהמ"ק. שהרי תחורה כולה (גם תריעות שלא נפסקה הלכה בפתחו) היא נצחית.

והביאור בזה: גם כהעבודה עם הוולת ג'אָ (בינן כיהמ"ק) ישנם שני ענינים הנ"ל: (א) ההשתדלות לעזור לו ככל הדרוש – שכל כחות נפשו יהיו מרוכזים יחד ע"י שכולם יהיו חרוזים בתו"צ – "קִיבוֹן גְּלוּיּוֹת"; (ב) הפעולה שנעשית עי' **ב'א** העולם כולו, דע"י שניתוסף עוד יהודי אחד שתתקרב לתו"צ, מקריבים וממהרים את הגאולה (בכל העולם כולו) – "בִּנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ".

זוהי ההוראה שלמים מהדיעה דקיבין גלויות קודם לבנין ביהמ"ק:
כוונתו של המשבח נשען דרנו בשליחת השלוחים למקומות שונים היא,
שהשלוח יתרכז בלתי-השליח לאנשי המקום שלשם נשלח — הן לאחכ"י
הנמצאים שם, שיאיר וישיעו להם ע"י הפצת הדיעות והמעיינות, והן לבני נח
לדבר — ע"י הפצת שיטת מצינת הדברים.

— להכביל — ע"י הפצת שבע מצוות דקדוק³⁹
ואף שהשליח צריך לידע את המעולה שנעשה ע"יו בכל העולם,
שע"יו מקרבים את הגאולה⁴⁰ קדימה זו מסיפה חיות ומרץ בעבודתו — הנה
ביחד עם זה עליו לדעת שהענין דקירוב הגאולה הוא "מסוכך" ו"תוצאה"
המעברה שהטיל עליו המשלח: והתפקיד שהטיל עליו המשלה הוא —
התרכז כולו להאיר את המקום אליו נשלח בצור התומצ.

ח. ויהי רצון אשר כינוס השלוחים, באופן "דאיש את רעהו יעזורו
ולאחיו יאמר חזק"³⁶, יוסיף אומץ בכל אחד מהם במילוי שליחותם, באופן
דמוסיף והולך ואור.

ובפרט שלכל אחד מהם ניתנים כחות מיוחדים מהמשלה, רשלוחו של
אדם כמותו, ועד כמותו ממש³⁷ ~~מה~~ שגורש מהם הוא ~~ל~~ לצלל את הכחות,
שכל אחד יאיר את המקום לשם נשלח ע"י הפצת היהדות, התומ"צ, וכמיוחד
ע"י הפצת המעינות.

ע"י הפצת המעיינות.
וכל הוספה בפעולות אלו מקרבת וממהרת את הגילוי דבית השלישית.
בית נצח, "מקדש אר' כונונו ידיר"³⁸
3 באב 1952
הוא מלך המשיח. "יתן לו הא-ל יתברך כו" ה"בית" וה"עיר"
ובתכלית השלימות³⁹

במהרה בימינו ממש, אבעגלא דידן.

- (33) להעיר מב"ב קל, ב.
 (34) ובמכ"כ מזה שאפילו ע"י פעולה אחת "הכריעו כו" את כל העולם כולו לכך זכות וגורם כו' תשועה והצלה" (רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד).
 (35) סנהדרין נט, א.
 (36) ישע"י מא, ה.
 (37) שו"ת הריב"ש סרכ"ח, ועוד, וראה לקו"ת ויקרא א, ג. ובכ"מ.
 (38) בשלח טו, יז. וז"ל רמב"ם, א.
 (39) פי' הרד"ק — בסוף המזמור.

משיחות ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו, ז"ך מרחשון, ה'תשמ"ז

א. — "מזלו גובר", עילוי והוספה בכל עניניו של בעל יום ההולדת (ועד ב"מזל" שלו שלמעלה), ובאופן של התגברות.

ב. והנה מכיון שכל המאורעות (שכ-עולם, ועאכו"כ הענינים הקשורים בתומ"צ) הם בהשגחה פרטית — הרי מובן, שכאשר שני ענינים מיוחדים חלים באותו יום — וכמו שבת זה, שהוא מתברך מיום ההולדת דאדמו"ר נ"ע, ושהוא מברך את כל ימי חודש כסלו — זה מורה, שיש קשר בין שני הענינים.

וי"ל הביאור בזה:

הנקודה והחותם דחודש כסלו הוא חנוכה¹⁰, דמעלת נרות חנוכה על נרות המקדש היא שנרות חנוכה (דוקא) "אין בטלין" לעולם¹². היינו, שהאור דנרות

א. יום השבת הוא "משפיע" וגם "מקבל"¹. "משפיע" — שממנו מתברכים כל ימי השבוע שלאחריו, כמאמר הזהר"י "מיני" (מיום השבת) מתברכין כולו יומין²: ו"מקבל" — השלימות דשבת נעשית ע"י העבודה והטירחא דימי השבוע שלפניו — "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת", ויתירה מזו — שהוא גם מקבל ומתברך מיום השבת שלפניו, כי זה ששבת "מיני" מתברכין כולו יומין — הכוונה היא לכל שבעת הימים הבאים לאחריו (כולל יום השבת)⁴.

ובשבת זה — מעלה מיוחדת בשני הענינים:

שבת זה הוא שבת מברכים החודש. כלומר, שהוא מברך ומשפיע לשבעת הימים שלאחריו וגם לכל ימי החודש — שלושים יום³. ולא עוד, אלא שהוא שבת מברכים חודש כסלו — חודש השלישי לתשרי, שיש בו מעלה גם לגבי חודש השלישי לניסן (סיון)⁶.

וגם השבת שממנו מתברך שבת זה הוא יום סגולה [שלכן, גם הברכה שנמשכת מיני' לכולהו יומין שלאחריו היא ברכה נעלית ביותר] — יום ההולדת דאדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, שאז

(7) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע שם (וראה שיחת כ"ף מ"ח תשד"מ). וראה לקו"ש ח"ה ע' 86. וש"נ.

(8) ראה בארובה כשי"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סק"ט ואילך. וש"נ.

(9) להעיר ממ"ש "הילכו שנים יחדיו בלתי אם נועדו" (עמוס ג, ג).

(10) להעיר גם מלקוטי לוי"צ שם ע' ר"ח, שגם שאר הנסים שהיו בכסלו [י"ט כסלו, כ"ט (גר ה') דחנוכה], יו"ד], המקור והראשון לכולם הוא חנוכה.

(11) בלקוטי לוי"צ שם ע' רה, "שהחתונה דמ"ת (שהיתה בסיון חודש השלישי מניסן) לא הי' קיום, כי הלוחות ראשונות לא נתקיימו, משא"כ לוחות השניות שניתנו בתשרי. שהוא אור חזר, תשובה שלמעלה מעבודת הצדיקים" — לדבר זה יש קיום לעולם. בנין עדי עדי. ועפ"ז יש לכאר השייכות דנרות חנוכה שאין בטלין לעולם" לכסלו, חודש השלישי מתשרי.

ולהעיר, שגם הנס דחנוכה — דעיקר הנס הי'

(1) להעיר מסידור (עם דא"ח) שער הת"ח (צ, ג ואילך), שכל ענין שבעולם הוא "משפיע" וגם "מקבל".

(2) ח"ב סג, ב, פח, א.

(3) ע"ז ג, סע"א.

(4) ראה לקו"ש ח"ב ע' 592 הע' 9. ובארובה — שיחת שי"ט בא ושי"ט יתרו תשד"מ.

(5) כי כסלו דשנה זו הוא מלא.

(6) ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' רה וע' ר"ח. לקו"ש ח"א ע' 75.

— שמעוררת את פנימיות הנשמה, ועד לבחי' איתן שבנשמה, איתן מלשון חזק וקשה, שכל הרוחות שבעולם לא יזו אותו ממקומו²¹ — עי' שמעוררים וממשיכים עצמות האור שאין שייך העלם לגבי'.

ג. וזהו הקשר דשני הענינים שב- שבת זה (שבת מברכים כסלו עם יום ההולדת דאדמו"ר נ"ע):

מעניניו העיקריים של אדנ"ע הוא שייסד את ישיבת תומכי תמימים שמטרתה היא, כמו שביאר בשיחתו הידועה²² בענין „כל היוצא למלחמת בית דוד“²³, שתלמידי הישיבה יהיו ה„חיילים“ של „בית דוד“, שתפקידם הוא ללחום עם אלו „אשר חרפו עקבות משיח“²⁴. ובהמשך הדברים הוא מבאר²⁵, שאופן המלחמה היא „לא בחיל ולא בכח“²⁶, חיל וכח הם מוסר ותוכחה, „כי אם ברוחי“²⁶ — לימוד והפצת פנימיות התורה.

וזהו הקשר דשני ענינים הנ"ל: ביום ההולדת של מייסד הישיבה, ישנה נתינת כח מיוחדת לכל תלמידיו ותלמידי תלמידיו להוסיף (ובאופן דהתגברות, מזלזל גובר) במילוי תפקידם, להאיר את העולם. ועי' נעשה הענין דכסלו — גאולה שאין אחרי' גלות („אינן בטלין“).

ש.טמא כל השמנים הוא „בתורה הנגלית“, ומצאו פך אחד — פנימיות האור.

(21) ראה סה"מ תשי"ג ע' 74. קונטרס לימוד החסידות פ"ג. וראה שיחת שמחת תרס"א דבעל יום ההולדת (לקרי' חיד תשפ"ט, ב. סה"ש תשי"ב ע' 144) שזהו ענינם של היוצאים למלחמת בית דוד.

(22) נדפסה בלקרי' שם תשפ"ז, ב ואילך. סה"ש שם ס"ע 141 ואילך.

(23) שבת נו, א. כתובות ט, ריש ע"ב.

(24) תהלים פט, גב.

(25) לקרי' שם תשפ"ח, סע"ב ואילך. סה"ש שם ע' 143.

(26) זכרי' ד, ו.

חנוכה הוא אור נעלה ביותר. וי'ל (מעין) עצמות אור א"ס שלמעלה מהשתל- שלות¹³, שלגבי' ית' — גם¹⁴ חושך לא יחשיך ממך¹⁵.

וזהו גם השייכות לגאולה העתידה [כידוע¹⁶, דשמונה נרות חנוכה הם דוגמת כינור דימות המשיח של שמונה נימין¹⁶] — כי הגילוי שיהי' בגאולה העתידה הוא גילוי בלתי מוגבל שאין שייך העלם לגבי', גאולה שאין שייך שיהי' אחרי' גלות¹⁷.

וענין זה (כמו כל הענינים דלעת"ל) נעשה ע"י מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות¹⁸: ע"י הלימוד וההפצה דפנימיות התורה¹⁹ שאין עלי' העלמות והסתרים²⁰

שהחזיר להם התורה ומצותי' (לאחרי שהיונים רצו להשכיחם תורתך כו'), בא ע"י המס' שלהם, עבודה מלמלמ' בבחי' אור חזרי'. דעפ"ז יש לומר, שזהו הטעם על זה שניח' אין בטלין לעולם — בדוגמת בני עדי עד דלוחות השניות, שנתינתן היתה ע"י עבודת התשובה. ועפ"ז יומתק יותר הקשר דחנוכה לשלישי מתשרי.

(12) רמב"ן ר"פ בהעלותך.

(13) ראה תוי"א מקץ לד, א. מא, א.

(14) לשון הכתוב — תהלים קלט, יב.

(15) סה"מ תרכ"ט ע' יא. ובכ"מ.

(16) ערכין יג, ב.

(17) ראה מבילתא בשלח טו, א. הובא בתורה

ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב. ועוד.

(18) תניא רפ"ז.

(19) ולהעיר, שגם הגילוי דפנימיות התורה הי' בכסלו — חודש השלישי מתשרי. [ולהעיר מהשייכות דתורת החסידות לתשובה — ראה ס' השיחות תשי"ב ע' 45 ואילך. לקרי' חיד תשנה, סע"א ואילך].

(20) ראה אגה"ק סכ"ז. קונטרס עה"ח פ"ג ואילך. ובכ"מ.

ולהעיר גם מקצורים לשערי אורה (קיט, ב)

(*) שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו פנ"ג. ושם, שזהו"ע מה שמצאו פך שמן טהור.

(**) ראה בארנכה שערי אורה שם פנ"ט. ולהעיר מלקוטי לוי"צ אגרות ע' ריו. שמ"ח הי' בחודש השלישי דסיון, ומסינ' על קיום החומ"צ הי' בכסלו.

הוא תורה והוראה³⁰) — קיבוץ כל ישראל (קיבוץ גלויות) לפני בנין ביהמ"ק — כמו שהי' במשכן (שבו מתחיל הציווי „ועשו לי מקדש“³¹) ובביהמ"ק הראשון (ביהמ"ק המלא, שלא חסר בו כלום³²) וגם בנוגע לעת"ל³³ הוא בהתאם לדעת המדרש³⁴ „שאין ירושלים נבנית עד שיתכנסו הגלויות“³⁵.

ואף שבנוגע להלכה יש לכאורה³⁶ פס"ד ברור דהרמב"ם³⁷ (ובמילא — כולל נושאי

ד. ויש להוסיף, שהקשר דשבת מברכים כסלו (כשחל בכ"ז מרחשון) עם כ"ף מרחשון, יום ההולדת דאדמו"ר נ"ע — מודגשת עוד יותר בשנה זו²⁷:

מזמורי התהלים ליום ההולדת בשנה זו²⁸ הם: מזמור קכ"ו — הסיום והחותם דשנה שעברה²⁹, ומזמור קכ"ז — המזמור דשנה זו שהתחיל ביום ההולדת. והרי בשיעור תהלים דיום הכ"ז בחודש (כפי תקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר) — שני מזמורים אלה.

ונקודה נוספת, בתוכנם של המזמורים הו"ע הגאולה — קשר ישיר עם תפקידם של תלמידי בעל יום ההולדת „חיילי בית דוד“, כנ"ל בארוכה.

ה. והנה שני מזמורים אלו, עם היות שבשניהם מדובר בענין הגאולה, אעפ"כ חילוק ביניהם:

התחלת מזמור קכ"ז הוא „בשוב ה' את שיבת ציון“ — קיבוץ גלויות; והתחלת מזמור קכ"ז הוא „ה' גר' יבנה בית“ — בנין בית המקדש.

וסדר המזמורים (שגם סדר בתורה

(30) ראה של"ה חלק תושבע"פ, כלל לשונות בתחלתו (תב, ב). לקו"ד ח"א ח, א. ח"ד תשמו, א. (31) תרומה כה, ח. וראה רמב"ם ריש הל' ביהב"ח.

(32) משא"כ השני שחסרו בו ה' דברים (יומא כא, ב. ירושלמי תענית פ"ב ה"א) והמשכן שנקרא אהל ולא בית (שהש"ר פ"א, סז (ג). וראה תו"א ר"פ ויגש. ובכ"מ).

(33) ועפ"ז יומתק, שגם „בשוב ה' את שיבת ציון“ (דלשון „בשוב“ שייך דוקא כשהיו כבר שם, אלא שגלו וחוזרים מגלותם) הוא לפני „יבנה בית“. משא"כ באם נאמר שסדר המזמורים הוא רק במשכן וביהמ"ק הראשון — יהי צ"ל שסדר המזמורים הוא רק בנוגע לכללות הענין, קיבוץ ישראל.

(34) תנחומא נח יא (בסופו). (35) בעץ יוסף שם מפרש (ע"פ המשך מאמר המדרש) „עד שיבוא הזמן שיתכנסו הגלויות תיכה אחר בנין ירושלים“. אבל לפי הגירסא בל"ש תהלים רמז קמז (הובא בעץ יוסף שם) — כוונת המדרש ב„עד שיתכנסו הגלויות“ היא כפשוטה.

(36) כי י"ל דהרמב"ם בספרו (הלכות הלכות) פס"ד סדר המוכרח ע"פ הלכה בכל אופן, משא"כ הסדר שיהי' רק אם אכשור דרי ויהי' כלו כל הקיצין לגמרי, שאז יבנה ביהמ"ק מלכתחילה בתכלית השלימות (ע"י כל ישראל וכשכל יושבי עלי, וכו'). ואכ"מ.

(37) הל' מלכים ספ"א. וראה גם שם בריש הפרק „ובונה המקדש (ואח"כ) ויקבץ נדחי ישראל“. וראה בארוכה אגרות קודש דבעל יום ההולדת ח"א ע' שט ואילך.

(27) להעיר: (א) שהקביעות דכ"ף מ"ח בשנת ההולדת (כתרי"א) ה' ביום ב' פ' ח"ש. (ב) המספר קכ"ז (המזמור שהותחל ביום ההולדת) בריש פרשתנו [וראה דרושים ד"ה ויהיו ח"ש גר' העילוי דמספר זה].

(28) כידוע המנהג לומר הקאפיטל תהלים המתאים למספר שנותיו — מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר, נדפס בקובץ מכתבים ע"ד אמירת תהלים. אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"י ס"ע נג. וענין זה שייך גם לאחר ההסתלקות — כמפורש ברשימה שבהערה הבאה. וראה לקרש ח"ה ע' 103 ואילך. ח"כ ע' 400. ועוד.

(29) להעיר מרשימת כ"ק מו"ח אדמו"ר מ"ח תשי"ה (נדפסה בהוספות לסה"מ פרי"ת ע' שנו), שכל אחד מביק רבותינו . . יאמר דרוש ע"פ דקאפיטל פ"ד — דמזה מוכח, שגם הקאפיטל דשנה העברה שייך ליום ההולדת שלאחרי.

(*) דבאם יפרשו שהפס"ד דהרמב"ם הוא בכל האופנים (דלא כבהערה 36) — יהי' מוכרח (לכאורה) לומר כן.

מיוחד, שהעבודה דבנין ביהמ"ק באה לפני העבודה דקיבוץ גלויות. וכאשר בא לידו (בהשגחה פרטית) איזה ענין שצריך תיקון — הרי זה גופא הוכחה שעליו לפעול בזה (אף שהוא עצמו לא נתברר עדיין)⁴³.

ופעולה זו דשלימות בירור וזיכור ה' עולם שמחוצה לו (בנין ביהמ"ק), ממשכת נתנית כח נוסף⁴⁴ בעבודתו עם עצמו (קיבוץ גלויות — וכמו שהי' בביהמ"ק השני).

ו. ויש להוסיף, דכמו שבנוגע לענינים (דבנין ביהמ"ק וקיבוץ גלויות) כפשוטם, פשטות לשון הרמב"ם היא שבנין ביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות — עד"ז הוא גם בנוגע למעשינו ועבודתינו שבדורנו זה, פשטות ההוראה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שהעבודה דבנין ביהמ"ק קודמת להעבודה דקיבוץ גלויות.

כלומר, שבדורנו זה, הנהגה הנ"ל (לפעול בעולם מבלי לחכות עד שיברר את עצמו בתכלית) היא הנהגת הרוב וסדר לרבים — מלבד למיעוט, או רק ליחיד סגולה (שדרשו מהם השלימות בשלימות).

והוראה זו באה במעשה בפועל, מעשה רב⁴⁵, שכ"ק מו"ח אדמו"ר שלח שלוחים למקומות רחוקים, רחוקים גם ברוחניות, מבלי לחכות עד שיוכחו בתכלית ובשלימות את עצמם. והנהגה

כליו³⁸ „ובנה מקדש במקומו (ואח"כ) וקבץ נדחי ישראל" — אעפ"כ בנוגע ל„מעשינו ועבודתינו" עכשיו ברוחניות (שעי"ז נעשים הענינים בגשמיות, כנ"ל) יש ללמוד הוראה משתי הדיעות³⁹.

והביאור בזה:

ענין בית המקדש הוא ש(גם) דברים ה' גשמיים (בדוגמת י"ג וט"ו דברים⁴⁰ שמהם נעשה המשכן⁴¹) נעשים מקדש לו ית'.

וזהו טעם הדיעה „שאין ירושלים נבנית עד שיתכנסו הגלויות" — שבתחילה תהי' יציאת כל ישראל מהגלות, ורק לאחר זה יהי' ענין נעלה יותר — שגם דברים הגשמיים ייעשו דירה לו ית'.

ועד"ז הוא במעשינו ועבודתינו עכשיו, לדדיעה זו — תחילת העבודה היא לאסוף ולקבץ את כל „ניצוצי חלקי אור הנפש" שנתפזרו „במקומות רבים זרים ורחוקים מאד"⁴², ורק לאחר — ביכלתו לפעול שלימות הבירור וזיכור בהעולם שמחוצה לו, ביהמ"ק. אבל כל זמן שהוא עצמו לא נתברר בתכלית — אי אפשר לו (לדיעה זו) לבוא לשלימות בירור וזיכור העולם שמחוצה לו⁴³.

וההוראה מהדיעה שבנין ביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות — דהגם שהסדר בכלל הוא „קשוט עצמך ואח"כ קשוט אחרים"⁴⁴, אעפ"כ יש לפעמים מצב

38) מדלא השינו עליו, כידוע בכללי נוסח הרמב"ם.

39) ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' שה. ועוד.

40) ראה לקריש חכ"א ע' 153. וש"נ.

41) ומכ"ש המקדש שנבנה מאבנים דומם (ראה תו"א ר"פ ויגש. לקו"ט ס"פ ברכה. ובכ"מ).

42) לשון אדמו"ר האמצעי בשע"ת בתחלתו.

43) וע"ד המבואר בלקו"ט צו (ח, רע"א) „דלכו אסור לאכול קודם התפלה לפי שהתפלה הו"ע בירור הניצוצות מהמאכל... ואיך יעלה המאכל והוא עצמו עדיין מקושר למטה".

44) ב"מ קז, סע"ב. וש"נ.

45) להעיר ממאור"ל (עירובין נד, א) חטוף ואכול חטוף ושתי. וראה אגרות קודש אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ח"א ע' רסו. מבוא לקונטרס ומע"ז ע' 22.

46) להעיר מתו"א בראשית בתחלתו, דע"י מעשה הצדקה „נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה". ובאוה"ת (בראשית כרך ו' תתרכו, ב) בהערות לשם.

47) להעיר מב"ב קל, ב.

עליו לדעת שהענין דקירוב הגאולה הוא „מסוכב“ ו„תוצאה“ מהעבודה שהטיל עליו המשלח הוא — להתרכז להאיר את המקום אליו נשלח באור התומצ.

ה. ויהי רצון אשר כינוס השלוחים שליט"א, באופן „דאיש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק“⁵⁰, יוסיף אומץ בכל אחד מהם במילוי שליחותם, ויתירה מזה — באופן דמוסיף והולך ואור.

ובפרט שלכל אחד מהם ניתנים כחות מיוחדים מהמשלח, דשלוחו של אדם כמותו, ועד כמותו ממש⁵¹. ומה שנדרש מהם הוא לנצל את הכחות, לנצל כדבעי⁵². שכל אחד יאיר את המקום לשם נשלח ע"י הפצת היהדות, התומצ, ובמיוחד ע"י הפצת המעיינות.

וכל הוספה בפעולות אלו מקרבת וממהרת את הגאולה (מזמור קכ"ז) ואת הגילוי דבית השלישי (מזמור קכ"ז) — בית נצח, „מקדש אד' כוננו ידיך“⁵³,

ובתוכן המזמור דעתה דבעל יום ההולדת, שצ"ל אשר הוי' יבנה בית, הוי' ישמר עיר, שכן, „לידדו“, „הוא מלך המשיח“, „יתן לו האל יתברך כו“ „הבית“ וה„עיר“ ובתכלית השלימות⁵⁴,

במהרה בימינו ממש, בעגלא דידן.

זו היתה (לא באופן יוצא מהכלל, אלא) בסדר ואופן לרבים.

ז. אלא שאעפ"כ (מובן, ו) כל אחד צריך ללמוד הוראה גם „מהדיעה“ דקיבוץ גלויות קודם לבנין ביהמ"ק, שהרי התורה כולה היא נצחית.

והביאור בזה: גם בהעבודה עם הזולת (בנין ביהמ"ק) ישנם שני ענינים הנ"ל: (א) ההשתדלות לעזור לו ככל הדרוש — שכל כחות נפשו יהיו מרוכזים יחד ע"י שכולם יהיו חזורים בתומצ — „קיבוץ גלויות“: (ב) הפעולה שנעשית עי"ז בהעולם כולו, דע"י שניתוסף עוד יהודי אחד שנתקרב לתומצ, מקרבים וממהרים את הגאולה (דכל העולם כולו)⁵⁵ — „בנין בית המקדש“.

וזהו ההוראה שלמדים מהדיעה דקיבוץ גלויות קודם לבנין ביהמ"ק:

כוונתו של המשלח נשיא דורנו בשליחת השלוחים למקומות שונים י"ל שהיא, שהשליח יתרכז לפעול, לעזור לאנשי המקום שלשם נשלח — הן לאחב"י הנמצאים שם, שיאיר וישפיע להם ע"י הפצת היהדות והמעיינות, והן לבני נח — להבדיל — ע"י הפצת שבע מצוות דידהו⁵⁶.

ואף שהשליח צריך לידע פס"ד התורה והודעת התורה — תורת חיים — אודות הפעולה שנעשית עי"ז בכל העולם, שע"ז מקרבים את הגאולה וכו' — ובפרט שידיעה זו מוסיפה חיות ומרץ בעבודתו — הנה ביחד עם זה

(50) ישע"י מא, ו.

(51) שו"ת הריב"ש סרכ"ח. ועוד. וראה לקו"ת

ויקרא א. ג. ובכ"מ.

(52) ראה כתובות סז, רע"א.

(53) בשלח טו, יז. זח"ג רכא, א.

(54) פי' הרד"ק — בסיום המזמור.

(48) ובמחש"כ מזה שאפילו ע"י פעולה אחת „הכריע כו' את כל העולם כולו לכף זכות וגרם כו' תשועה והצלה“ (רמב"ם הל' תשובה פ"ג הי"ד).

(49) סנהדרין נט, א.

לזכות

החתן הת' הרב מנחם מענדל

והכלה מרת בתיה ליבא

שיחיו

פלטיאל

לרגל נישואיהם

בשעה טובה ומוצלחת

ביום ל' מנחם אב

א' דר"ח אלול ה'תשפ"ו

חן חן על השתתפותכם בשמחתינו